

X, Y, Z Kuşağı Sınıf Öğretmenlerine Göre Hayat Bilgisi Dersi

Nesibe Vildan Saydam¹, Onur Batmaz^{2*}

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye, vildann3@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-0312-6659

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye, onur.batmaz@yobu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9208-2645

Makale Geçmişi

Alındı : 03.02.2025

Düzeltildi : 11.03.2025

Kabul Edildi: 11.03.2025

Anahtar Kelimeler

Beceriler

Değer

Hayat bilgisi

Kuşak

Sınıf öğretmenleri

Öz

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Yozgat ilinde görev yapan 30 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcıları belirlenirken uygun örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda üç kuşakta yer alan öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersine, derste kullandıkları yöntem/tekniklere, materyallere, teknolojik araç-gereçlere, değerler eğitimiyle ilgili yaptıkları çalışmalara, öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli becerilere, belirli gün ve haftalarla ilgili yaptıkları çalışmalara yönelik görüşlerinin genellikle benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinde karşılaştıkları sorunlarının ve daha etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için ortaya koydukları önerilerinin de kuşaklar arasındaki öğretmen görüşlerine göre genellikle benzer olduğu görülmüştür. Etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için öğretmenlerin etkileşimli ve uygulamalı öğrenme süreciyle birlikte ders kitapları ve akıllı tahta dışında da farklı materyalleri kullanmaları önerilebilir.

Life Sciences Course According to X, Y, Z Generation Primary School Teachers

Article History

Received : 03.02.2025

Revised : 11.03.2025

Accepted : 11.03.2025

Keywords

Skills

Value

Life sciences

Generation

Primary school teachers

Abstract

This study, which was conducted to examine the views of primary school teachers from generations X, Y and Z on the Life Sciences course, a case study design was used. The study group of the study consisted of 30 primary school teachers working in the province of Yozgat. Convenient sampling technique was used when determining the participants of the study. A semi-structured interview form prepared by the researchers was used as a data collection tool in the study. The data obtained were analyzed using the descriptive analysis technique. As a result of the study, it was concluded that the views of teachers from all three generations on the Life Sciences course, the methods/techniques they used in the course, materials, technological tools and equipment, their studies on values education, priority skills that should be taught to students, and their studies on certain days and weeks were generally similar. In addition, it was observed that the problems teachers encountered in the Life Sciences course and their suggestions for a more effective Life Sciences course were generally similar according to the views of teachers across generations. For an effective Life Sciences course teaching, it may be recommended that teachers use different materials other than textbooks and smart boards along with an interactive and practical learning process.

Giriş

Eğitim, toplumların kalkınma ve gelişim düzeylerinin belirlenmesinde en önemli etkenlerden biridir. İlköğretimin nihai hedefleri arasında da eğitim yoluyla bireylerin toplumsal hayata uyum sağlamak için ihtiyaçları olan temel bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak vardır (Aslan, 2007). Sürekli değişmekte ve gelişmekte olan dünyaya uyum sağlamak amacıyla bireylerin yaşamlarından kesitlerin sınıf ortamında konu edildiği derslere eğitim sistemi içerisinde yer vermek oldukça önem taşımaktadır (Ütkür, 2018). Bu dönemdeki dersler içerisinde öğrencilerin temel becerileri kazanarak yaşama hazırlanmalarında Hayat Bilgisi dersi ayrı bir öneme sahiptir (Batmaz, 2022b). Bu ders, öğrencinin ailesiyle paylaştığı yaşantısından çıkıp formal öğrenme ortamları olan okullara girdiği ve o güne kadar yaşamında öğrendiklerini ilişkilendirme olanağı sağlayan bir derstir (Bektaş, 2007). İlkokul 1 2 ve 3. sınıflarda okutulan ve temel ders olan Hayat Bilgisi dersi, çocuklara; bilinçli bir vatandaş olma, iyi bir insan olma, çevreye uyum sağlama gibi gerekli temel davranışları kazandırmayı hedefleyen, onları hayata hazırlayan ve ilk deneyim dersi olarak da tanımlanmaktadır (Meydan ve Bahçe, 2010; Ocak ve Beydoğan, 2005). Hayat Bilgisi dersi; çocukların günlük hayatlarına uyum sağlayabilmesine katkı sağlayan, karşılaştıkları problemlere çözüm yolları üretmesinde yardımcı olan, kendisini, ailesini, arkadaşlarını ve çevresini tanımasını, duyarlı bir vatandaş ve bilinçli bir tüketici olmasını da hedefleyen, en önemlisi bilimsel düşünebilme becerisinin edinmesinin temellerini oluşturmaktadır (Öztürk ve Kalafatçı, 2016). Öğrencilerin kendilerini ve çevrelerini tanımaları ve özelliklerini fark etmeleri için daha iyi öğrenme ortamlarının sunulması, öğrenci merkezli öğrenmelerin gerçekleşmesi için öğretmenler tarafından öğrencilerinin özelliklerini bilmeleri ve onları tanımaları da önemlidir (Bektaş, 2007). Hayat Bilgisi dersi, çocuğun okula başladığı ilk yıllarda, onun gelişiminin bir bütün halinde gerçekleşmesini sağlayan ilk derstir (Demir, 2016). Dinamik kültür değerlerinin ve hızla gelişen teknolojinin içine doğan çocuklar yaşamları sürecinde sosyal deneyimleri ve eğitim yolu ile de bu değerlere süreklilik ve esneklik kazandırarak geleceğe dönük yeni değerler üretmek için çaba ayarlar. Böylece eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun hayat bulmasını, gelişmesini ve kalkınmasını devam ettirebilecek nitelikte ve önemde değer üretmek, var olan değerleri korumak, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır (Aslan, 2007).

İnsanlığın başlangıcından günümüze kadar yıllar geçmiş olup bu yıllarda farklı dönemler yaşanmış ve dönemleri etkileyen de önemli olaylar yaşanmıştır. Dönem içerisinde yaşanan önemli ekonomik, kültürel, eğitimsel, sosyal vs. olaylar bireyleri aynı şekilde etkilemiştir. Bu sebepten ki aynı dönem içerisinde doğup yaşayan bireylerin yaşadıkları olaylara, dünyaya ve kendilerine karşı düşünceleri, tutumları benzerlik göstermektedir. Bu durum da kuşak kavramını gün yüzüne çıkarmıştır. Kuşak kavramının geçmişi incelendiğinde yazılı kaynaklardan da yola çıkılarak araştırıldığında, kimi bilim alanlarında kuramın Antik Yunan'a, kimisinde ise Eski Mısır Uygarlığına kadar uzandığı görülmektedir (Joshi, Dencker ve Franz, 2011'den aktaran Adıgüzel vd., 2014). Kuşak kavramı ilk olarak Alman Sosyolog Karl Manheim'in 1928 yılında Bilgi Sosyolojisi kitabında ve günümüz kuşakların da içine alındığı sınıflandırma ve tartışmalar Strauss ve Howe (1991) tarafından yayımlanan kitapla alanyazında yerini almıştır. Böylece buldukları kuşaklara göre sınıflandırarak sosyal, kültürel, iş hayatı ve daha başka birçok alanda bakış açılarının ortalama durumu tespit edilebilmektedir.

Kuşaklar belirli tarih aralığında doğup yaşayan benzer sosyo-ekonomik durumlardan etkilenen, ortak beklentiler ve değer yargılarına sahip olan topluluklardır (Taş vd., 2017). Sosyal etkileşimin bir sonucu şeklinde ortaya çıkan kuşak grupları, belirli olaylara ve olgulara yönelik oluşan ortak bir fikir, bilinç, deneyim ve dünya görüşü geliştirmektedirler (Gürbüz, 2015). Alanyazında (Aka, 2018; Crumpacker ve Crumpacker, 2007; Ekşili ve Antalyalı, 2017; İlhan, 2018; Kyles, 2005; Reeves ve Oh, 2008; Taş vd., 2017; Toruntay, 2011) kuşak kavramıyla ilgili beş farklı sınıflandırmanın ("Kayıp Kuşak" ya da "Sessiz Kuşak", 1925-1945; "Baby Boomers", 1946- 1964; "X Kuşağı", 1965-1979; "Y Kuşağı", 1980-1999 ve "Z Kuşağı", 2000 ve sonrası) yapıldığı görülmektedir. 1965-1979 yılları arasında doğan, bilgi ve teknolojiyi hayatlarının merkezine alan X kuşağı bireyleri girişimci bir ruha sahip olmaları ile dikkat çekmektedirler (Jianrui, 2011). Eğitimin önemli olduğu bu kuşakta bireyler teknolojiye sonradan tanışmıştır (Toruntay, 2011). Bu kuşak öz güveni yüksek, çalışkan, idealleri olan ve risk almayı sevmeyen kuşak olarak bilinmektedir (Adıgüzel vd., 2014). Bu kuşaktaki bireylerin dünya görüşleri erken yaşlarda tanıştıkları finansal sorumluluktan dolayı diğer kuşaktakilerine göre daha pratiktir. Bu kuşak bireyleri erken yaşta yetişkin olmuşlar ve ailelerinin sorumluluklarını da hızlı bir şekilde üstlenmişlerdir (Altuntuğ, 2012). 1980 ve 1999 yılları arasında doğan bireylerden oluşan Y kuşağı, her olayı sorgulamaları ve cevap aramaları nedeniyle 'why' kuşağı denilmekte ve kısaca 'Y' ile ifade edilmektedir (Metin ve Kızıldağ, 2017). Bu kuşakta yer alan kişiler özgürlüğü önemseyen, akılcı bir bakış açısıyla olayları değerlendiren, teknoloji kullanımında iyi ve teknolojiye tutkulu bir kuşak olarak tanımlanmaktadır (Adıgüzel vd., 2014). Ayrıca bu kuşaktakiler yüksek yaşam standartlarına ve kalitesine sahip olmakla birlikte takım çalışmalarında da ön plana çıkmaktadırlar (Lower, 2008). Bu kuşağının bir başka özelliği de yaptıkları işlerin verimli ve farklı olmasını istemektedirler. Aynı zamanda özgüvenli ve kararlı oldukları için de motivasyonlarını yüksek tutmaktadırlar (Baysal-Berkup, 2014). 2000 senesinden sonra doğan kişileri kapsayan ve "İnternete Kuşağı" olarak da adlandırılan Z kuşağı, yeni teknolojik olanaklarla iletişim ve ulaşım kolaylıklarına sahiptir (Erdoğan, 2019). Çoklu dikkat becerileri gelişmiş, aynı zamanda birden fazla konu üzerine düşünebilen ve karar verebilen Z kuşağı, okuma, iletişim kurma ve sosyalleşme gibi birçok işini çevrimiçi bir şekilde yürütmekte ve fiziksel aktivitelerden uzak kalmaktadır. Bu

durumda Z kuşağı bireylerinde üşengeç davranışların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır (İnce, 2018; Ünlü ve Çiçek, 2019). Igel ve Urquat (2015) ise bu kuşağı, önceki kuşaktaki bireylere göre özgüveni yüksek, daha hızlı öğrenen, özgür düşünüp bağımsız hareket edebilen, daha akıllı ve kendi kendini yönlendirebilen bireyler olmalarına rağmen, bir takım oyuncusu olmaktan ziyade aşırı bireysel davranışlarda bulunan birey olarak belirtmiştir. Ayrıca insanlık tarihinde motor becerilerin uyumunu yakalayabilen ve sonuç odaklı yaşayan bir nesil ya da dijital yerliler olarak da tanımlanmaktadır (Taş ve Kaçar, 2019). Her kuşağın özgün karakteristik özellikleri, inançları ve tutumları, güçlü ve zayıf yönleri bulunmaktadır (Adıgüzel vd., 2014). Her kuşak; buldukları dönemin ekonomik, sosyal ve siyasi yapısından etkilenmekle birlikte teknolojik gelişmelerden de etkilenmektedir. Bu durumların kuşakları oluşturan bireylerin meslekleri üzerinde de etkili olduğunu düşünülmektedir. Ayrıca son kuşaklarda yer alan genç yetişkin bireylerin teknolojiyi daha rahat kullanabilirken, önceki kuşaklardaki yaşlı bireylerin teknoloji kullanımında zorluk yaşadığı görülmektedir (Öztürk, 2021). Nitekim Yapıcı ve Yapıcı (2003) ile Yıldız (2013) da dönemin şartlarının, öğretmen ve öğretmenlik mesleğinin yapısını değiştirebileceğini vurgulamaktadır. Teknolojik gelişmelerle birlikte dönemin özellikleri, öğrenme ortamlarında öğrenen ve öğretmen açısından değişimlere neden olmaktadır (Tunç-Şahin vd., 2021). Böylece temel eğitim kademesinde öğrenciyi yaşama hazırlayan ve ona temel becerileri kazandırmada önemli bir ders olan Hayat Bilgisi dersinin farklı kuşaktaki öğretmenler tarafından nasıl ifade edildiği, öğrenme-öğretme süreçlerinin nasıl gerçekleştirildiği, karşılaştıkları sorunların ve önerilerinin neler olduğu araştırmacıların dikkatini çekmiştir. Alanyazında Hayat Bilgisi dersine yönelik birçok çalışmanın (Aykaç, 2011; Batmaz, 2022a; Demir, 2016; Gümüş ve Aykaç, 2012; Karaman, 2019; Meydan ve Bahçe, 2010; Öztürk ve Kalafatçı, 2016; Yeşil ve Aslan, 2020) olduğu görülmektedir. Ancak X, Y, Z kuşağındaki sınıf öğretmenlerine göre Hayat Bilgisi dersinin nasıl ele alındığını ortaya koyan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamış olması çalışmanın özgün değerini ortaya koymaktadır. Bu çalışma Hayat Bilgisi dersinin X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenleri tarafından nasıl ifade edildiğini, öğrenme-öğretme süreçlerinin nasıl gerçekleştirildiğini, karşılaştıkları sorunların ve önerilerinin neler olduğunu ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırılan durum hakkında zengin bir şekilde açıklayıcı bilgiler sunarken derin ve çeşitli bilgi kaynaklarından beslenir. Aynı zamanda katılımcıların görüşleri, açıklamaları ve diğer veri kaynaklarından elde edilen bilgiler değerlendirilerek çalışılan durum hakkında karar verilir (Hancock ve Algozzine, 2006). Durum çalışmasını temel özelliklerinden biri de bir ya da birkaç durumun derinliğine incelenerek duruma ilişkin etkenlerin (bireyler, olaylar, ortam ve süreçler gibi) bütüncül olarak incelenmesi ve bu etkenlerin araştırılan durumu nasıl etkiledikleri üzerine odaklanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada da Hayat Bilgisi dersinin X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenleri tarafından nasıl ifade edildiğini, öğrenme-öğretme süreçlerinin nasıl gerçekleştirildiğini, karşılaştıkları sorunların ve önerilerinin neler olduğunu incelemek için durum çalışmasından yararlanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmının çalışma grubunu, Yozgat ilinde görev yapan 30 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmının katılımcıları belirlenirken uygun örnekleme tekniği kullanılmıştır. Uygun örnekleme gönüllü olarak veya kolay biçimde örnekleme dahil edilebilecek katılımcılar ile çalışılabileceği durumlarda tercih edilmektedir (Christensen vd., 2015). Bu çalışmada da araştırmacıların kolay bir şekilde ulaşabileceği ve çalışma için zaman ayırabileceğini düşündüğü öğretmenler, katılımcı olarak değerlendirilmiştir. Çalışma grubuna ait bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubuna Ait Bilgiler

Değişken		f
Cinsiyet	Kadın	10
	Erkek	20
Eğitim Durumu	Lisans	28
	Yüksek Lisans	2
Kıdem Yılı	0-10 yıl	12
	11-20 yıl	7
	20 yıl üstü	11
Kariyer Basamağı	Öğretmen	13
	Uzman öğretmen	14
	Başöğretmen	3

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre; 10'unun kadın, 20'sinin erkek, eğitim durumuna göre ise ikisinin yüksek lisans ve 28'inin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin; 12'si 0-10 yıl, yedisi 11-20 yıl ve 11'i de 20 yıl üstü mesleki deneyime sahiptir. Öğretmelerin kariyer basamaklarına bakıldığında ise 13'ünün öğretmen, 14'ünün uzman öğretmen ve üçünün ise başöğretmen oldukları görülmüştür.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma konusuyla ilgili alanyazın (Bastık ve Şimşek, 2022; Batmaz, 2022a; Baysal vd., 2017; Gümüş ve Aykaç, 2012; Karaman, 2019; Meydan ve Bahçe, 2010; Öztürk ve Kalafatçı, 2016) taraması yapılmış, daha sonra görüşme soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorularla ilgili uzman görüşleri (iki öğretim üyesi, üç uzman öğretmen) alınmış ve uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Daha sonra iki öğretmenle pilot görüşmeler gerçekleştirilmiş olup görüşme esnasında anlaşılmayan herhangi bir durumun olmadığı öğretmenler tarafından belirtilmiş ve "Hayat Bilgisi dersi size neyi çağırıyor?", "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde hangi materyallerden yararlanıyorsunuz?", "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimi kapsamında öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli değerler nelerdir?" vb. soruların yer aldığı görüşme formu son halini almıştır. Son hali verilen formdaki sorular doğrultusunda telefonla ve yüz yüze gerçekleştirilen görüşmeler ortalama 10-15 dk sürmüştür. Görüşmeler, araştırmacı tarafından tutulan yazılı notlar ile ses kayıtları alınarak yapılmıştır. Ses kaydı ile alınan veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve yazılı notlarla birlikte betimsel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir. Betimsel analiz, araştırmada kullanılan gözlem, görüşme veya belge gibi veri toplama araçlarında yer alan soru ya da konunun temele alınarak analiz edilmesidir (Ekiz, 2020). Bu çalışmada da analizler önceden hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular esas alınarak analiz edildiği için betimsel analiz kullanılmıştır. Analiz sürecinde elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş, Miles ve Huberman'ın (1994) kodlama güvenilirliği formülü kullanılmıştır. Bu formül doğrultusunda araştırmacılar arasındaki kodlama uyumunun % 90 olduğu görülmüştür. Bu çalışmadaki uyumun % 70'in üzerinde olması, bu çalışma için güvenilir kabul edilmiştir (Miles ve Huberman, 1994). Elde edilen bulgular katılımcıların görüşme formundaki sorulara verdiği yanıtlardan doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiş ve X kuşağı katılımcıları X₁; Y kuşağı katılımcıları Y₁; Z kuşağı katılımcıları da Z₁ şeklinde belirtilmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu kısmında X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinden elde edilen verilerin analiz edilmesiyle ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat Bilgisi dersi size neyi çağırıyor?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Hayatın kendisi	X _{2,4,5,6,8,9,10}	Y _{1,2,3,4,5,7,8,9,10}	Z _{5,7,8}	19
Hayata hazırlama	X _{1,6,7}	Y _{4,6,10}	Z _{1,6,9}	9
Günlük yaşam becerilerini edinme	X _{3,4,5}	Y _{8,10}	Z _{2,6,9}	8
Yaşantıların aktarımı	X _{2,8,9,10}	Y _{6,10}	Z ₆	7
Çevreyi ve doğayı tanıma	-	Y _{1,10}	Z _{1,2,3,8}	6
Beslenme ve temizlik	X ₆	Y ₁	Z ₄	3
Kendini tanıma	X ₃	Y _{3,10}	-	3
Bilgi, tutum, değer gibi becerileri kazanma	-	Y _{3,8,10}	-	3
Hayatı kolaylaştırma	X ₄	Y _{9,10}		3
Temel bir ders	X ₃	-	Z ₄	2
İnsan ilişkilerini öğrenme	X ₄	Y ₁₀		2
Sorunlara çözüm üretme	X ₇			1
Farklı bir bakış açısı kazandırma	X ₇			1

Tablo 2'ye göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinin hayatın kendisi, hayata hazırlama, günlük yaşam becerileri edinme, yaşantıların aktarımı, beslenme ve temizlik şeklinde olduğu görülmüştür. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersine yönelik 11 farklı görüş belirtirken Y kuşağı öğretmenlerinin 10, Z kuşağı öğretmenlerinin ise yedi farklı görüş belirttikleri ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hayat Bilgisi dersi, hayatın kendisidir. İnsanların yaşantılarını, günlük hayatla ilişkilendiren, insan ilişkilerini öğreten ve yaşamı kolaylaştıran bir derstir diyebiliriz.” (X₄)

“Bu ders hayatla iç içe olan bir derstir. Gerçek yaşamda karşılaştığı her şeyin olduğu, kendini tanıyabildiği, bilgi, tutum, değer gibi becerilerin de öğretildiği bir ders olarak ifade edebiliriz.” (Y₃)

“Hayat Bilgisi dersi, öğrenciyi yaşama hazırlayan günlük hayatın içinden bilgilerin yer aldığı ve bu bilgilerle pratik yapma imkânının olduğu, mantık, problem çözme gibi becerilerin öğretildiği bir derstir.” (Z₆)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersi öğretiminde hangi yöntem/tekniklerden yararlanıyorsunuz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Yararlandıkları Yöntem/Tekniklere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Anlatım	X _{1,2,5,7,10}	Y _{1,2,4,5,6,7,8}	Z _{1,6,10}	15
Canlandırma	X _{3,4,7,9,10}	Y _{6,7,8,9}	Z _{1,2,3,4,6,7}	15
Örnek olay	X _{5,6,8,10}	Y ₅	Z _{3,4,5,8}	9
Soru-cevap	X _{5,7,10}	Y _{3,5}	Z _{1,3,6}	8
Gezi-gözlem	X _{3,9,10}	Y _{1,6}	Z _{1,9}	7
Gösterip yaptırma	X _{7,10}	Y _{1,9}	Z ₄	5
Beyin fırtınası	X _{7,10}	Y ₁₀	Z ₈	4
Eğitsel oyun	-	-	Z _{1,6,7,10}	4
İşbirlikli öğrenme	-	-	Z _{2,4,9}	3
Gösteri	X _{2,10}	Y ₄	-	3
Problem çözme	-	-	Z _{2,4,6}	3

Tablo 3’e göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde yararlandıkları yöntem/tekniklere yönelik görüşlerine incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersi öğretiminde anlatım, canlandırma, örnek olay, soru-cevap, gezi-gözlem, gösterip yaptırma ve beyin fırtınasını kullandıkları görülmüştür. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersi öğretiminde sekiz farklı yöntem/teknikten yararlandıkları, Y kuşağı öğretmenlerinin sekiz, Z kuşağı öğretmenlerinin ise 10 farklı yöntem/teknik kullandıkları ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hayat Bilgisi dersi öğretiminde yaparak yaşayarak öğrenecekleri gezi gözlem ve canlandırma yöntemlerini kullanıyorum.” (X₉)

“Dersin öğretiminde anlatım, gezi gözlem, canlandırma gibi yaşayarak öğrenecekleri yöntemleri kullanıyorum.” (Y₆)

“Hayat Bilgisi dersi öğretiminde canlandırma yaptırarak grup çalışmaları ile iş birliği içinde birlikte çalışabilecekleri yöntem ve teknikleri tercih ediyorum. Problem çözme yöntemine de yer vermeye çalışıyorum.” (Z₂)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersi öğretiminde hangi materyallerden yararlanıyorsunuz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Yararlandıkları Materyallere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Ders kitapları	X _{1,2,3,4,6,8,9,10}	Y _{1,2,3,4,5,6,8,10}	Z _{1,2,3,4,5,9,10}	23
Eğitim platformları	X _{1,2,3,4,5,6,8,9,10}	Y _{1,2,4,5,6,7,8,9,10}	Z _{2,9}	20
Video içerikleri	X _{1,3}	Y ₃	Z _{6,7,8,9,10}	8
Eğitsel oyun araçları	X _{3,10}	Y ₁	Z _{1,2,7,9}	7
Öğretmenin yaptığı materyaller	X _{5,10}	Y _{1,6}	Z _{1,7}	6
Konuyla ilgili gerçek eşya	X _{4,7,9,10}	Y _{5,9}	-	6
Maketler	X _{1,3,9}	Y _{3,7,9}	-	6
Yardımcı kaynak kitapları	-	Y _{1,3,10}	Z _{3,5}	5
İnfografik	-	-	Z _{2,7,9}	3
Deneyle	X ₉	Y ₈	-	2

Tablo 4'e göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde yararlandıkları materyallere yönelik görüşlerine incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersi öğretiminde ders kitapları, eğitim platformları, video içerikleri, eğitsel oyun araçları ve öğretmenin yaptığı materyallerden yararlandıkları görülmüştür. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde sekiz farklı materyalden yararlandıkları, Y kuşağı öğretmenlerinin dokuz, Z kuşağı öğretmenlerinin ise yedi farklı materyalden yararlandıkları ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Hayat Bilgisi dersi öğretiminde ders kitaplarımız başta olmak üzere konumuza uygun maketlerle akıllı tahtadan youtube videoları, eğitim platformları kullanıyorum." (X₁)

"Ders kitapları ve yardımcı kaynak kitaplarını materyal olarak derslerimde kullanıyorum. Eğitim platformlarından da ayrıca yararlanıyorum." (Y₁₀)

"Hazırladığımız materyalleri, youtube videolarını, infografik görselleri derslerimde aktif bir şekilde kullanıyorum. Konuyla ilgili oyunlar oynayarak da bir öğretim yapmaya çalışıyoruz." (Z₇)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde hangi teknolojik araç-gereçleri kullanıyorsunuz? Neden?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 5 ve 6'da sunulmuştur.

Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Kullandıkları Teknolojik Araç-Gereçlere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Akıllı tahta	X _{1,2,4,6,7,8,9,10}	Y _{1,2,4,5,6,7,8,9,10}	Z _{1,2,5,6,8,9,10}	24
Eğitim platformları	X _{2,8,9,10}	Y _{1,3,6,8}	Z _{2,3,5,6,8,9,10}	15
Video ve animasyonlar	X _{1,3,4,5,6,7,10}	Y _{5,8,10}	Z _{4,5,6,8}	14
Eğitsel çevrimiçi içerikler	X _{1,5,6,9}	Y _{2,4,7,9}	Z _{1,2,5,7,8,10}	14
Web 2.0 araçları	X _{5,10}	Y _{6,7,9}	Z _{1,6,9,10}	9

Tablo 5'e göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde kullandıkları teknolojik araç-gereçlere yönelik görüşlerine incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersi öğretiminde akıllı tahta, eğitim platformları, video ve animasyonlar, eğitsel çevrimiçi içerikler ve Web 2.0 araçlarından yararlandıkları görülmüştür. X, Y, Z kuşağı öğretmenlerinin tamamının Hayat Bilgisi dersi öğretiminde aynı türdeki teknolojik araç-gereçlerden yararlandıkları ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Başta Web2.0 araçları olmak üzere video ve animasyonları izleterek üzerinde konuşuyoruz. Online içeriklere derslerimde yer veriyorum." (X₅)

"Hayat Bilgisi dersinde teknolojik araç gereçlerden en çok akıllı tahtayı ve online içerikleri derslerimde kullanıyorum." (Y₂)

"Derslerde çocukların ilgilerini çekmek, dikkatlerini yoğunlaştırmak ve dersi daha verimli hale getirmek, süreçte farklı öğrenme araçları görülmesi amacıyla akıllı tahta, eğitim platformları, Web2.0 araçları ve online içerikleri derslerimde aktif olarak kullanmaya özen gösteriyorum. Öğrenmelerin kalıcı olması için bunlar önemli. Çocukların bu sayede bilişsel alan dışındaki diğer alanlarını da destekliyoruz." (Z₁₀)

Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Kullandıkları Teknolojik Araç-Gereçlerin Nedenlerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Kalıcı öğrenmeler sağlama	X _{1,4,6,7,9}	Y _{1,5}	Z _{6,10}	9
Somutlaştırma	X _{3,5,9,10}	Y _{3,8,9}	Z _{5,6}	9
Öğrenmede çeşitlik sağlama	X _{1,2}	Y _{4,7,9}	Z _{1,3,7,10}	9
Teknolojiyi günlük yaşamla ilişkilendirme	X _{8,9}	Y _{6,9,10}	Z _{1,4,8,9}	9
Gelişim alanlarını desteleme	-	Y _{4,6,8,9}	Z _{6,7,9,10}	8
İlgi çekici ve etkili öğrenme sağlama	-	Y _{2,7}	Z _{2,7,9,10}	6

Tablo 6'ya göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde kullandıkları teknolojik araç-gereçlerin nedenlerine yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de kalıcı öğrenme sağlama, somutlaştırma, öğrenmede çeşitlilik sağlama ve teknolojiyi günlük yaşamla ilişkilendirmeye katkılarından dolayı teknolojik araç-gereçleri kullandıklarını belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde teknolojik araç-gereçleri kullanmanın dört farklı nedeninden bahsederken Y ve Z kuşağı öğretmenleri ise altı farklı nedenden bahsettikleri görülmüştür. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Bu araçları öğrenmede çeşitlilik sağlamak ve öğrencilerime farklı farklı örnekleri göstermek amacıyla kullanıyorum." (X₂)

"Teknolojik araç-gereçleri derslerimde kalıcı öğrenmeler sağlamak için daha çok kullanıyorum." (Y₅)

"Teknolojik araç-gereçleri bu derste çocuklar teknolojiyi günlük yaşamla ilişkilendirebilirler ve öğrenmede çeşitlilik sağlayarak öğrenmelerin olması için derslerimde kullanıyorum." (Z₁)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimiye yönelik çalışmalar yapıyor musunuz? Yapıyorsanız, yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Değerler Eğitimiyle İlgili Yaptıkları Çalışmalara Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Pano hazırlama	X _{1,2,7}	Y _{1,4,7,8,9,10}	Z _{1,6,8}	12
Örnek olay kullanma	X _{4,6,8,9,10}	Y _{1,2,5,6}	Z _{2,9,10}	12
Canlandırma	X _{1,10}	Y _{4,9,10}	Z _{3,4,7,8,10}	10
Hikâye okutma	X _{6,9,10}	Y _{6,10}	Z _{3,5,8,9,10}	10
Sunum yaptırma	X ₉	Y _{4,7}	Z _{4,5,6,9,10}	8
Tartışma yaptırma	X _{2,3,9}	-	Z _{4,6,9}	6
Rol model olma	X ₃	Y ₃	Z _{2,5,7,8}	6
Poster/Afiş hazırlatma	X _{3,5}	Y ₁₀	-	3
Resim yaptırma	-	Y _{8,10}	Z ₁	3

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin tamamı Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimiye yönelik çalışmalar yaptıklarını belirtmişlerdir. Tablo7'ye göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimiyle ilgili yaptıkları çalışmalara yönelik görüşlerine incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersinde değerler eğitimi için pano hazırlama, örnek olay kullanma, canlandırma, hikâye okutma ve sunum yaptırma çalışmalarından yararlandıkları görülmüştür. X, Y, Z kuşağı öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimiyle ilgili sekiz farklı çalışmadan yararlandıkları ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimiye yönelik öncelikle öğrencilerime rol model olmaya gayret ediyorum. İhtiyaca göre tartışma yaptırıyorum ya da değerle ilgili afiş hazırlatıyorum." (X₃)

"Değerler eğitimiye yönelik konularla alakalı örnek olaylar sunuyorum, kıssalar anlatıyorum ve öğrencilerimle birlikte pano hazırlıyorum." (Y₁)

"Bu dersin öğretiminde değerler eğitimiye yönelik ahlakla da ilişkilendirerek hikâyeler okutup canlandırmalar yaptırıyorum." (Z₃)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimi kapsamında öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli değerler nelerdir?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Değerler Eğitimi Kapsamında Öğrencilere Kazandırılması Gereken Öncelikli Değerlere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Saygı	X _{1,3,4,5,7,9}	Y _{1,3,4,7,10}	Z _{3,6,7,8,10}	16
Merhamet	X _{5,6}	Y _{2,9,10}	Z _{1,3}	7
Yardımsızlık	X _{3,4}	Y _{2,10}	Z _{1,4,6}	7
Sevgi	X _{1,10}	Y _{9,10}	Z _{2,8}	6
Sorumluluk	X ₁	Y ₆	Z _{5,9,10}	5
Dürüstlük	X ₁₀	Y _{4,5,7}	Z ₁₀	5
Mütevazılık	X _{2,8}	-	Z ₇	3
Dostluk	-	Y ₆	Z ₃	2
Adalet	-	Y _{6,8}	-	2
Temizlik	-	Y ₅	-	1
Duyarlılık	X ₅	-	-	1
Çalışkanlık	-	-	Z ₁₀	1

Tablo 8'e göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimi kapsamında öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli değerlere yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de saygı, merhamet, yardımseverlik, sevgi, sorumluluk ve dürüstlük değerlerine öncelik verdiklerini belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde kazandırılması gereken sekiz öncelikli değerden bahsederken Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin dokuz öncelikli değerden bahsettikleri ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Kazandırılması gereken öncelikli değerimiz; milli ve manevi değerlerimizin de bence temeli olan merhamet değeri olmalıdır." (X₆)

"Bu derste kazandırılacak öncelikli değerimiz merhamet, sevgi gibi değerlerdir." (Y₉)

"Hayat Bilgisi dersi öğretiminde toplumsal kabul için sorumluluk sahibi olmak kazandırılması gereken öncelikli değerimizdir. Diğer değerler içinde önemlidir bence." (Z₅)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli beceriler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Öğrencilere Kazandırılması Gereken Öncelikli Becerilere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

			X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Eğilimler	Benlik Eğilimleri	Öz yeterlilik	-	-	Z _{7,8}	2
		Öz güven	X _{3,8}	Y ₈	Z ₅	4
	Sosyal Eğilimler	Empati	X _{1,3,5}	Y _{2,3,4,5,6}	Z _{3,6,7}	11
Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	Benlik Becerileri	Öz farkındalık becerisi	X ₃	Y _{6,8,9}	Z _{5,7,8,10}	8
	Sosyal Yaşam Becerileri	İletişim becerisi	X _{1,2,3,6,9,10}	Y _{1,3,4,6,7,8,10}	Z _{1,3,5,6,9,10}	19
	Ortak/Birleşik Beceriler	İş birliği becerisi	X ₂	-	Z _{2,4}	3
Kavramsal Beceriler	Üst Düzey Düşünme Becerileri	Uyum becerisi	X _{2,10}	Y ₉	Z ₁₀	4
		Karar verme becerisi	-	Y _{3,5}	-	2
	Düşünme Becerileri	Problem çözme becerisi	X _{4,5,7}	Y _{3,5,9}	Z _{1,2,6}	9
		Eleştirel düşünme becerisi	-	Y ₁₀	Z _{8,9}	3

Tablo 9'a göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli becerilere yönelik görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin eğilimlere (benlik ve sosyal), sosyal-duygusal öğrenme becerilerine (benlik, sosyal yaşam ve ortak/birleşik) ve kavramsal becerilere öncelik verdikleri görülmüştür. Üç kuşaktaki öğretmenler de sosyal yaşam becerilerinden iletişim becerisine ve sosyal eğilimlerden empati becerisine daha fazla öncelik verdiklerini belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde kazandırılması gereken yedi öncelikli farklı beceriden bahsederken Y kuşağı sekiz, Z kuşağı öğretmenlerinin ise dokuz öncelikli beceriden bahsettikleri ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Bu ders kapsamında öncelikli olarak iletişim becerisi, arkadaşını anlama yani empati, kendisinin farkına varması, kendine güvenini sağlaması gibi beceriler edinmeli öğrenciler." (X₃)

"Öncelikli beceriler olarak günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunları çözmeleri, bir durum karşısında karar verebilmeleri en önemli becerilerdir bence. Ayrıca empati becerisi de yine bu ders kapsamında öncelikli beceriler olarak değerlendirilebilir." (Y₅)

"Bence eleştirel düşünme becerisi ilk sırada olmalıdır. Çünkü bu derste bunu yapmazsak öğrenciler bunu hayatına da aktaramaz. Bu derste de öğrencinin kendisinin farkında olması beklenir, kendi denetimini kazanması en önemlisi kendine inanması gerekir." (Z₈)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine "Hayat Bilgisi dersi öğretiminde belirli gün ve haftalara yönelik çalışmalar yapıyor musunuz? Yapıyorsanız bu çalışmalardan bahseder misiniz?" sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 10'da sunulmuştur. Tablo 10'a göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde belirli gün ve haftalarla ilgili yaptıkları çalışmalara yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de pano hazırlama, şiir okuma-yazma çalışmaları yaptırma, canlandırma tekniğini kullanma, gösteri çıkarma, etkinlikler yaptırma, anlatım yöntemi kullanma, resim çalışmaları yaptırma, afiş-poster hazırlatma, video izletme ve hikâye yazdırma çalışmaları yaptıklarını belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde belirli gün ve haftalara yönelik 11, Y kuşağı öğretmenlerinin 10 ve Z kuşağı öğretmenlerinin ise 12 farklı çalışma yaptıkları ortaya çıkmıştır. Her üç kuşaktaki öğretmenlerinde belirli gün ve haftalarla ilgili yaptıkları çalışmaların benzer olduğu söylenebilir. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hayat Bilgisi dersi öğretiminde belirli gün ve haftaların zamanı geldikçe değişiyorum. Video izletip o güne özel resimler yaptırıyorum, canlandırma çalışmaları yaptırıyorum.” (X₇)

“Belirli gün ve haftalarla ilgili şiir okuma, resim yaptırma, yazma çalışmalara önem veriyorum. Bunları sınıf panosunda sergiliyorum, hem de panodan da farkındalık kazanıyorlar. O güne özel canlandırmalar yaptırıyorum.” (Y₈)

“Bu derste belirli gün ve haftalar için çocukta farkındalık oluşturacak günlük yaşamdan örneklerin de yer aldığı bire bir veya grupta olarak önemli gün veya haftaya yönelik evlerindeki bir yeri süsleme gibi etkinlikler yaptırıyorum.” (Z₄)

Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Belirli Gün ve Haftalarla İlgili Yaptıkları Çalışmalara Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Pano hazırlama	X _{1,2,3,4,8,10}	Y _{3,4,7,8,9}	Z _{5,7,8,9}	15
Şiir okuma-yazma çalışmaları yaptırma	X _{1,2,3,4,5}	Y _{1,2,8,10}	Z _{1,5,6}	12
Canlandırma tekniğini kullanma	X _{2,4,7,10}	Y _{1,4,8,9}	Z _{1,6,7,10}	12
Gösteri çıkarma	X _{1,3,5,6,10}	Y _{4,6,9}	Z ₅	9
Etkinlikler yaptırma	X _{5,9}	Y _{5,10}	Z _{1,3,4,8,9}	9
Anlatım yöntemi kullanma	X _{6,8,9}	Y _{3,5,7}	Z _{2,3,10}	9
Resim çalışmaları yaptırma	X _{2,7}	Y _{2,3,8,10}	Z ₇	7
Afiş-poster hazırlatma	X ₄	Y _{3,6,10}	Z _{2,10}	6
Video izletme	X _{3,7}	Y ₆	Z _{7,9}	5
Hikâye yazdırma	X ₁	Y _{1,3}	Z ₁₀	4
Geziler düzenleme	X ₁₀	-	Z ₁	2
Reklam analizi yapma	-	-	Z ₂	1

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersi öğretiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersi Öğretiminde Karşılaştığı Sorunlara Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Öğrenilenlerin uygulamaya aktarılamaması	X _{1,2,6,10}	Y _{4,5,6,10}	Z _{2,4,5,6,7,9,10}	15
Kazanımların bilişsel ağırlıklı olması	X _{3,8,10}	Y _{6,8,10}	Z _{9,10}	8
Ön öğrenmelerde eksikliklerin olması	X ₆	Y ₉	Z _{2,3,9,10}	6
Ders saati süresinin fazla olması	X _{3,5}	-	-	2
Dersin içeriklerinin tekrar etmesi	X ₁	Y _{3,7}	-	3
Etkileşimli materyal eksiklikleri	-	-	Z _{1,2,8}	3
Herhangi bir sorun yok	X _{4,7,9}	Y _{1,2}	-	5

Tablo 11’e göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde karşılaştığı sorunlara yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenlerin de öğrenilenlerin uygulamaya aktarılamaması, kazanımların bilişsel ağırlıklı olması ve ön öğrenmelerde eksikliklerin olması karşılaşılan sorunlar olarak belirtilmiştir. X kuşağı öğretmenleri ders saati süresinin fazla olmasını, X ve Y kuşağı öğretmenleri dersin içeriklerinin tekrar etmesini, Z kuşağı öğretmenleri de etkileşimli materyal eksikliklerini karşılaşılan sorun olarak ifade etmişlerdir. Ayrıca X ve Y kuşağından bazı öğretmenler herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hayat Bilgisi dersi öğretiminde kazanımların bilişsel ağırlıklı olması karşılaştığım en önemli bir sorundur. Çünkü diğer alanlara da daha çok ağırlık verilmeli.” (X₈)

“Öğrenilenlerin çocukta davranış haline gelmemesi, öğrenilenlerin uygulamaya aktarılmamasını sorun olarak görüyorum.” (Y₄)

“Çocukların bire bir temasa geçebilecekleri etkileşimli materyal eksikliğinin sorun olduğunu düşünmekteyim.” (Z₈)

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerine “Daha etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 12’de sunulmuştur. Tablo 12’ye göre, X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin daha etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için önerilerine yönelik görüşleri incelendiğinde, üç kuşaktaki öğretmenler de etkileşimli ve uygulamalı öğrenme süreci olmalı, çeşitli materyaller kullanılmalı, proje odaklı öğrenmeler gerçekleştirilmeli ve geziler, ziyaretler yapılmalı şeklinde görüşte bulunmuşlardır.

Tablo 12. Sınıf Öğretmenlerinin Daha Etkili Bir Hayat Bilgisi Dersi Öğretimi İçin Önerilerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

	X kuşağı	Y kuşağı	Z kuşağı	f
Etkileşimli ve uygulamalı öğrenme süreci olmalı	X _{4,5,7,8,9}	Y _{4,5,6,7,8}	Z _{1,2,4,5,6,7,8,9}	18
Çeşitli materyaller kullanılmalı	X _{2,4,6,7,8}	Y _{1,5,9,10}	Z _{1,3,5,6,7,10}	15
Proje odaklı öğrenmeler gerçekleştirilmeli	X _{3,6,8,9,10}	Y _{5,8,9,10}	Z _{2,8,9,10}	13
Geziler, ziyaretler yapılmalı	X _{5,6,7,8,9}	Y _{7,8,10}	Z _{2,8,9,10}	12
Ders içerikleri güncellenmeli	X _{1,5}	Y _{1,3,7}	-	5
Ders içerikleri doğrultusunda hizmet içi eğitimler verilmeli	-	-	Z _{6,7,8,9}	4
Çevrimiçi eğitim platformları kullanılmalı	-	-	Z _{2,4,7,8}	4
Kazanımlar gelişim alanlarına göre dengeli olmalı	X _{1,3}	-	-	2
Öneri yok	-	Y ₂	-	1

Ayrıca X ve Y kuşağı öğretmenleri ders içerikleri güncellenmeli ve kazanımlar gelişim alanlarına göre dengeli olmalı şeklinde görüş belirttikleri, Z kuşağı öğretmenlerinin de ders içerikleri doğrultusunda hizmet içi eğitimler verilmeli ve çevrimiçi eğitim platformları kullanılmalı şeklinde görüş belirttikleri görülmüştür. Y kuşağında bir öğretmen de herhangi bir öneride bulunmadığı ortaya çıkmıştır. X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Atölyelerin kurulduğu, proje odaklı öğrenmelerin gerçekleştirildiği programlar, içerikler hazırlanmalıdır." (X₁₀)

"Ders içeriklerinin çağın gerekliliklerine göre güncellenmesini, öğrencilere insanlarla ve doğayla daha etkileşimli ortamların sağlanmasını önerebilirim. Geziler düzenleyerek öğrencilerin etkili bir öğrenme sürecine katkı sunabiliriz." (Y₇)

"Projelerle birlikte öğrenmelere daha çok yer verilmesi gerekir, hem bu şekilde uygulamalı süreç gerçekleştirmiş olur öğrenciler. Ziyaretlerin yapılmasını, daha uygulamaya yönelik bir süreç olması gerektiğini önerebilirim. Ayrıca öğretmenlere bu ders içeriğiyle ya da bu derste kullanabilecekleriyle ilgili eğitimlerin verilmesi gerektiğini tavsiye ediyorum." (Z₉)

Tartışma ve Sonuç

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinin hayatın kendisi, hayata hazırlama, günlük yaşam becerileri edinme, yaşantıların aktarımı, beslenme ve temizlik şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. X ve Y kuşağındaki öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinin Z kuşağındaki öğretmenlere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Bu durumunun nedeni olarak X ve Y kuşağı öğretmenlerinin, Z kuşağı öğretmenlerine göre Hayat Bilgisi dersine yönelik deneyimlerinin fazla olması gösterilebilir. Batmaz'ın (2022a) çalışmasında öğretmenler, Hayat Bilgisi dersinin öğrencileri yaşama hazırladığını, topluma uyum sağlamaya yardımcı olduğunu, günlük yaşamdaki bilgileri sunduğunu, temel becerileri ve değerleri vurguladığını belirtmişlerdir. Gündoğan (2020) tarafından yapılan çalışmada da Hayat Bilgisi dersinin gerçek yaşamla ilişkili bir ders olduğu, temel değer ve düşünceleri barındırdığı, öğrencilere bilgi ve beceriler kazandırdığı ve öğrencilerin eğlenme ihtiyaçlarının karşılandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanyazındaki çalışmaların (Bektaş, 2009; Gültekin ve Gündoğan-Çögenli, 2014; Gündoğan, 2020; Karabağ, 2009; Kılıç ve Gültekin, 2015; Tay, 2017) sonuçları da çalışmanın bu bulgusunu destekler niteliktedir.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde anlatım, canlandırma, örnek olay, soru-cevap, gezi-gözlem, gösterip yaptırma ve beyin fırtınasını yöntemlerini veya tekniklerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Z kuşağı öğretmenlerinin, X ve Y kuşağı öğretmenlerine göre Hayat Bilgisi dersi öğretiminde daha az farklı yöntem/teknikten yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Z kuşağı öğretmenlerinin, diğer kuşaktaki öğretmenlere göre daha çok farklı yöntem/teknikten yararlanmalarında mesleki bilgilerinin yeni olmasının etkisi olabilir. Karabörk'ün (2020) çalışmasında öğretmenlerin genel olarak öğrenme-öğretme sürecinde yaparak-yaşayarak, drama, gösterip yaptırma, tiyatro, anlatım, soru-cevap, hikâyeleştirme ve görselleri (video, resim, slayt vb.) kullandıkları görülmüştür. Steinbronn ve Merideth (2008) de öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecinde öğrencileri daha etkin kılmak için anlatım, soru-cevap, tartışma yöntemleri dışındaki yöntem ve teknikleri kullanmaları gerektiğini belirtmiştir. Nitekim alanyazındaki birçok çalışmada (Bil, 2013; Karaosmanoğlu vd., 2022; Karaosmanoğlu ve Adıgüzel, 2021) dramının öğrenilenleri günlük yaşama aktarmada oldukça etkili bir yöntem olduğu ortaya konulmakta ve öğrencilere gerçek yaşam becerisini kazandırmada da bundan yararlanılması gerektiği vurgulanmaktadır. Alanyazında yapılan çalışmalarda (Avcı, 2021; Aykaç, 2011; Tay, Ocakçı ve Çoban, 2024; Türköz, 2018; Yeşil ve Aslan, 2020; Yurtbakan ve Altun, 2019) ortaya çıkan sonuçların araştırmanın bu sonuçlarıyla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde ders kitapları ile eğitim platformlarını daha çok kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca dersin öğretiminde; video içerikleri, eğitsel oyun araçları, öğretmenin yaptığı materyaller, konuyla ilgili gerçek eşya, maketler, yardımcı kaynak kitaplar ve deneylerden

yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Z kuşağı öğretmenlerinin diğer kuşaktaki öğretmenlerden farklı olarak bu dersin öğretiminde infografiklerden yararlandıklarını belirtmişlerdir. Güney vd. (2024) tarafından yapılan çalışmada Hayat Bilgisi dersinde infografiklere dayalı güvenli teknoloji kullanımı eğitiminin öğrencilerin teknolojiye yönelik daha bütüncül bir anlayış kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Yurtbakan ve Altun (2019) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde görsel materyaller, gerçek eşya ve teknolojik aletlerden yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Türköz'ün (2018) çalışmasında da Hayat Bilgisi dersi öğretiminde katılımcıların en çok kullandıkları materyallerin başında ders kitaplarının olduğu görülmüştür.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde akıllı tahta, eğitim platformları, video ve animasyonlar, eğitsel çevrimiçi içerikler ve Web 2.0 araçlarından yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. X, Y, Z kuşağı öğretmenlerinin tamamının Hayat Bilgisi dersi öğretiminde aynı türdeki teknolojik araç-gereçlerden yararlandıkları görülmüştür. İlkokul öğrencilerinin "alfa kuşağı" olarak adlandırıldığı günümüzde, öğrenciler teknolojiye yatkın olmalarıyla ön plana çıkmaktadır. Bu kuşaktaki öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarının karşılanmasında teknoloji kullanımı son derece önem arz etmektedir (McCrinkle ve Fell, 2020). Sınıf öğretmenlerinin ve sınıf öğretmeni adaylarının teknolojik araçları sıklıkla kullandıkları görülmüş olup bu araçlar arasında ilk sırada akıllı tahtanın yer aldığını sonucuna ulaşılmıştır (Güney vd., 2024; Yeşil ve Aslan, 2020). Warnock vd. (2011) derslerde etkileşimli tahta kullanımının öğrenci motivasyonunu artırdığını belirtmiştir. Bu üç kuşaktaki öğretmenler de kalıcı öğrenme sağladığı, somutlaştırdığı, öğrenmede çeşitlilik sağladığı ve teknolojiyi günlük yaşamla ilişkilendirdiği için teknolojik araç-gereçleri kullandıklarını belirtmişlerdir.

Hayat Bilgisi dersi öğretiminde X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin tamamının değerler eğitimine yönelik çalışmalar yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Erbaş ve Başkurt'un (2022) çalışmasında öğretmenlerin çoğunun değerler eğitiminin kesinlikle olması gerektiğini belirttikleri görülmüştür. Hayat Bilgisi dersinin değerler eğitiminde önemini ortaya koyan birçok çalışma (Gündoğan, 2020; Gürdoğan-Bayır vd., 2016; Sever, 2015; Uzunkol, 2014) bulunmaktadır. Üç kuşaktaki öğretmenlerin de Hayat Bilgisi dersinde değerler eğitimi için pano hazırlama, örnek olay kullanma, canlandırma, hikâye okutma ve sunum yaptırma çalışmalarından yararlandıkları görülmüştür. Erbaş ve Başkurt (2022) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin değerler eğitiminde; canlandırma, oyunla öğretim, drama, tartışma, soru-cevap, anlatım, şarkıyla öğretim, resim yorumlama, bilgisayar destekli öğretim vb. yöntem veya teknikleri kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim Fahyuni ve Bandoni (2017) da değerler eğitiminde etkin yöntemlerin kullanılmasının, öğrenme sürecini olumlu yönde etkilediğini vurgulamıştır. Batmaz ve Erdoğan (2019) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlerin değerler eğitiminde afiş, resim, video, drama, somut materyaller kullanma, okulun değerler panosunu kullanma ve hazırlama gibi çalışmalar yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmalarda (Akbaş, 2009; Erbaş ve Başkurt, 2020; Ersoy ve Şahin, 2012) öğretmenler, değerlerin öğrencilere hissettirilerek kazandırılması gerektiğini belirttikleri de uygulama sürecinde değerleri daha çok doğrudan öğrettikleri görülmüştür. Alanyazındaki çalışmaların (Akınar ve Özdaş, 2013; Bahçe, 2010; Bal ve Anılan, 2019; Balcı ve Yelken, 2013; Gür vd., 2015) sonuçlarıyla çalışmanın bu sonuçlarının örtüştüğü görülmektedir.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde değerler eğitimi kapsamında öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli değerlerin; saygı, merhamet, yardımseverlik, sevgi, sorumluluk ve dürüstlük olduğunu belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler mütevazılık, dostluk, adalet, temizlik, duyarlılık ve çalışkanlık değerlerinin de Hayat Bilgisi dersinde öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli değerler arasında olduğunu belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde kazandırılması gereken sekiz öncelikli değerden, Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin ise dokuz öncelikli değerden bahsettikleri ortaya çıkmıştır. Çanak (2019) tarafından yapılan çalışmada saygı, hoşgörü, dürüstlük, adalet vb. değerlerin Hayat Bilgisi dersinde kazandırılması gerektiği belirtilmiştir. Gürdoğan-Bayır vd. (2016) tarafından yapılan çalışmada değer eğitimi sürecinde saygı, vatan sevgisi, doğa sevgisi, yardımlaşma, duyarlılık, sorumluluk, paylaşma, dürüstlük, hoşgörü ve temizlik değerlerinin kazandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Gündoğan'ın (2020) çalışmasında da katılımcılar Hayat Bilgisi dersinde en fazla sevgi, saygı, sorumluluk ve vatanseverlik değerlerinin yer alması gerektiğini belirtmişlerdir. Uzunkol ve Yel (2016) tarafından yapılan çalışmada Hayat Bilgisi dersinde uygulanan saygı ve sorumluluk temelli değerler eğitiminin ilkökul üçüncü sınıf öğrencilerinin sosyal problem çözme becerilerinde olumlu bir etkisinin olduğu vurgulanmıştır. Alanyazındaki çalışmaların (Acun vd., 2013; Devci ve Selanik-Ay, 2009; Gözel, 2018; Güzel-Candan ve Ergen, 2014; Yaşaroğlu, 2018; Yıldırım, 2021a) sonuçlarının, araştırmanın bu sonuçlarını desteklediği görülmektedir.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde öğrencilere kazandırılması gereken öncelikli beceriler olarak eğilimlere (benlik ve sosyal), sosyal-duygusal öğrenme becerilerine (benlik, sosyal yaşam ve ortak/birleşik) ve kavramsal becerilere yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Üç kuşaktaki öğretmenler de sosyal yaşam becerilerinden iletişim becerisine ve sosyal eğilimlerden empati becerisine daha fazla öncelik verdiklerini belirtmişlerdir. X kuşağı öğretmenleri Hayat Bilgisi dersinde kazandırılması gereken yedi öncelikli farklı beceriden bahsederken Y kuşağı sekiz, Z kuşağı öğretmenlerinin ise dokuz öncelikli beceriden bahsettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım (2021b) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken temel becerilerin; iletişim, empati, kendini tanıma ve koruma, düşünme becerileri,

özyönetim, toplumsal beceriler ve değerler başlıkları altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında yapılan çalışmaların (Bastık ve Şimşek, 2022; Vajargah vd., 2009; Yıldırım, 2020) sonuçlarının, araştırmanın bu sonuçlarıyla örtüştüğü görülmektedir.

Hayat Bilgisi dersi öğretiminde belirli gün ve haftalarla ilgili X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin; pano hazırlama, şiir okuma-yazma çalışmaları yaptırma, canlandırma tekniğini kullanma, gösteri çıkarma, etkinlikler yaptırma, anlatım yöntemi kullanma, resim çalışmaları yaptırma, afiş-poster hazırlatma, video izletme ve hikâye yazdırma çalışmaları yaptıklarını sonucuna ulaşılmıştır. Her üç kuşaktaki öğretmenlerinde belirli gün ve haftalarla ilgili yaptıkları çalışmaların benzer olduğu söylenebilir. Kurtdede-Fidan (2017) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin belirli gün ve haftalarda en fazla şiir okuma çalışmaları yaptıkları görülmüştür. Ayrıca öğretmenler; pano hazırlama, resim çalışmaları/sergi, drama tekniğinden yararlanma, afiş hazırlatma, kompozisyon/hikâye yazdırma, sunum yapmalarını sağlama, gezilerden yararlanma çalışmalarını yaptıklarını belirtmişlerdir. Keskin ve Kuru'nun (2018) çalışmalarında öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinde belirli gün ve haftalarla ilgili en çok anlatım yönteminin kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin bu derste öğrencilerine şiir, resim, yazı etkinlikleri yaptırarak sınıf panolarına astıkları görülmüştür. Özkan'ın (2024) çalışmasında öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinde en çok pano hazırlama, şiir okuma, tiyatro, kermes ve milli bayramlardaki gösteriler uyguladıkları etkinlikler olarak yer almaktadır. Karakoç-Öztürk (2014) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlerin en çok günün önemiyle ilgili yazılara ve şiirlere yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Batmaz'ın (2022b) çalışmasında birinci ve ikinci sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun Hayat Bilgisi ders kitaplarında belirli gün ve haftalara daha fazla yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Stern (2003) ise araştırmasında belirli gün ve haftaların hem aile hem de okul için önemli bir katılım fırsatı olduğu vurgulamıştır.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersi öğretiminde; öğrenilenlerin uygulamaya aktarılamaması, kazanımların bilişsel ağırlıklı olması ve ön öğrenmelerde eksikliklerin olması şeklinde sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. X kuşağı öğretmenleri ders saati süresinin fazla olmasını, X ve Y kuşağı öğretmenleri dersin içeriklerinin tekrar etmesini, Z kuşağı öğretmenleri de etkileşimli materyal eksikliklerini karşılaşılan sorun olarak belirtmişlerdir. Ayrıca X ve Y kuşağından bazı öğretmenlerin de herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirttikleri görülmüştür. Batmaz (2022a) tarafından yapılan çalışmada Hayat Bilgisi dersinde konuya ayrılan sürenin fazla olduğuna yönelik öğretmenlerin görüşte buldukları görülmüştür. Aydın'ın (2022) çalışmasında katılımcıların Hayat Bilgisi dersiyle ilgili teorik bilginin çokluğu, konu yoğunluğu, sürekli tekrar eden konuların olması, dersin fazla basite indirgenmesi, konuların uygulama alanının olmaması, içeriğin sade olması, kazanımların değişen koşullara göre güncellenmemesi ve sınıf seviyelerine uygun düzenlenmemesi şeklinde sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Baysal vd. (2017) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersini yaparak yaşayarak öğrenme yoluyla gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Peker'in (2023) çalışmasında da öğretmenlerin dersin öğrenme-öğretme sürecinde materyal eksikliğinden ve bilişim araçlarının yeterli düzeyde olmamasından kaynaklı sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında yapılan çalışmaların (Altun ve Güler, 2020; Ekmen ve Demir, 2021; Öztürk ve Kalafatçı, 2016; Sağlam vd., 2019; Yıldız-Selbi, 2019) araştırmanın bu bulgusunu destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin daha etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için etkileşimli ve uygulamalı öğrenme süreci olmalı, çeşitli materyaller kullanılmalı, proje odaklı öğrenmeler gerçekleştirilmeli ve geziler, ziyaretler yapılmalı şeklinde görüşte buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca X ve Y kuşağı öğretmenleri ders içerikleri güncellenmeli ve kazanımlar gelişim alanlarına göre dengeli olmalı şeklinde görüş belirttikleri, Z kuşağı öğretmenlerinin de ders içerikleri doğrultusunda hizmet içi eğitimler verilmeli ve çevrimiçi eğitim platformları kullanılmalı şeklinde görüş belirttikleri görülmüştür. Batmaz'ın (2022a) çalışmasında öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersine yönelik bilinçli teknoloji kullanımı vurgulanmalı, olağanüstü durumlara yönelik kazanımlar veya içerikler olmalı, daha güncel kavramlara, ilgi çekici içeriklere yer verilmeli ve düşündürücü, sorgulayıcı içerikler olmalı şeklinde beklentilerini ifade ettikleri görülmüştür. Yeşil ve Aslan (2020) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların Hayat Bilgisi dersinde etkileşimli tahta dışında kullanabilecekleri uygun ve yeterli materyallerin olmadığını belirttikleri görülmüştür. Steinbronn ve Merideth (2008) de öğrencilerin daha etkili bir öğrenme süreci gerçekleştirecekleri uygulamaların kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Nitekim etkileşime dayalı öğrenme ihtiyaçlarının karşılanmasında teknoloji kullanımı son derece önemli görülmektedir (McCrandle ve Fell, 2020).

Öneriler

- Daha etkili bir Hayat Bilgisi dersi öğretimi için öğretmenlerin etkileşimli ve uygulamalı öğrenme süreciyle birlikte ders kitapları ve akıllı tahta dışında da farklı etkileşimli materyalleri önerilebilir.
- Hayat Bilgisi dersinde kullanılan teknolojik araç-gereçlere bakıldığında az olduğu görülmekte olup bu ders kapsamında kullanılacak araç-gereçlerle ilgili öğretmenlere hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.
- X, Y, Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik görüşlerinin incelendiği bu çalışma 10'ar öğretmenle yapılmış olup daha fazla öğretmenle farklı çalışmaların yapılması önerilebilir.

Etik Kurul İzin Beyanı

Bu araştırmanın Etik Kurul İzni, Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 21/12/2023 tarih ve 09/18 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan etmişlerdir.

Araştırmacı Katkı Beyanı

Yazarlar, çalışmaya eşit düzeyde katkı sağlamıştır.

Kaynakça

- Acun, İ., Yücel, C., Önder, A. ve Tarman, B. (2013). Değerler: Kim ne kadar değer veriyor? *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (1), 191-206.
- Adıgüzel, O., Batur, H. Z., ve Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve Y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: Mobil yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (19), 165-182.
- Aka, B. (2018). Bebek patlaması, X ve Y kuşağı yöneticilerin örgütsel bağlılık düzeylerinin kamu ve özel sektör farklılıklarına göre incelenmesi: Bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 9 (20), 118-135.
- Akbaş, O. (2009). İlköğretim okullarında görevli branş öğretmenlerinin değer öğretimi yaparken kullandıkları etkinlikler: 2004 ve 2007 yıllarına ilişkin bir karşılaştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 403-414.
- Akpınar, B. ve Özdaş, F. (2013). İlköğretimde değerler eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri: Nitel bir analiz. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 105-113.
- Altun, T. ve Güler, T. (2020). Sınıf öğretmenlerinin yenilenen hayat bilgisi programı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 54-78. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.671854>
- Altuntuğ, N. (2012). Kuşaktan kuşağa tüketim olgusu ve geleceğin tüketici profili. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 203-212.
- Aslan, R. (2007). *Öğretmen görüşlerine göre ilköğretim birinci basamaktaki öğrencilerin temel bilgi, beceri ve değerleri kazanma düzeyleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Avcı, G. (2021). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinde kullandıkları strateji, yöntem ve teknikler: nitel bir araştırma. *Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 164-177. <https://doi.org/10.29329/jirte.2021.372.5>
- Aydın, Y. (2022). Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre hayat bilgisi dersi konularının öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Sınıf Öğretmenliği Araştırmaları Dergisi (SÖAD)*, 2(2), 80-91.
- Aykaç, N. (2011). Hayat bilgisi dersi öğretim programında kullanılan yöntem ve tekniklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi Sinop ili örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1), 113-126.
- Bahçe, A. (2010). *Hayat bilgisi öğretiminde değerlerin kazandırılma düzeylerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Bal, Ö. ve Anılan, H. (2019). Hayat bilgisi dersi değer eğitiminde örnek olay yönteminin kullanılması: Bir eylem araştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 177-202.
- Balcı, F. A. ve Yelken, T. Y. (2013). İlköğretim sosyal bilgiler programında yer alan değerler ve değer eğitimi uygulamaları konusunda öğretmen görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 195-213.
- Bastık, U. ve Şimşek, N. (2022). Hayat bilgisinde yaşam becerileri eğitimine yönelik bir analiz: Öğretmen görüşleri. *International Journal of New Approaches in Social Studies*, 6(1), 20-35. <https://doi.org/110.38015/sbyy.1089072>
- Batmaz, O. (2021). İlkokul öğrencilerinin hayat bilgisi dersinde eğlenme düzeyleri ile derse yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(3), 1535-1547.
- Batmaz, O. (2022a). Sınıf öğretmenlerinin gözüyle hayat bilgisi dersi. S. Karabatak (Ed.), *Eğitim & Bilim 2022-III* içinde (s. 167-188). Efeakademi Yayınları.
- Batmaz, O. (2022b). Sınıf öğretmenlerinin gözünden hayat bilgisi ders kitapları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 20(2), 342-367. <https://doi.org/10.37217/tebd.1047431>
- Baysal, Z. N., Tezcan, Ö. ve Demirbaş-Nemli, B. (2017). Hayat bilgisi ders bütünlüğünün ve gerekliliğinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 476-492.
- Baysal-Berkup, S. (2014). Working with generations X and y in generation Z period: Management of different generations in business life. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(19), 218-229.
- Bektaş, M. (2007). Hayat bilgisi dersinde ailelerin çoklu zekâ kuramı hakkında bilgilendirilme biçimlerinin öğrencilerin proje başarıları ve tutumlarına etkisi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 5(14), 9-28.
- Bektaş, M. (2009). Hayat bilgisi dersinin dünü bugünü. *İlköğretim Hayat Bilgisi Öğretimi ve Öğretmen El Kitabı* (ss. 13-29). Ankara, Pegem Akademi.
- Bil, E. (2013). The effect of creative drama method in in-service trainings. *Journal of Education and Future*, 1(3), 79-96.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri: Desen ve analiz*. (A. Aypay, Çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Crumpacker, M. ve Crumpacker, M. J. (2007). Succession planning and generational stereotypes: Should hr consider agebased values and attitudes a relevant factor or a passing fad?. *Public Personnel Management*, 36(4), 349-369. <https://doi.org/10.1177/009102600703600405>
- Çanak, S. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde öğrencilere demokratik değerlerin kazandırılmasına yönelik görüşleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.

- Demir, M. K. (2016). Hayat bilgisi öğretim programının değiştirilmesi gerekçelerine dair öğretmen aday görüşleri. *International Journal of Social Science*, 47, 157-171. <https://doi.org/10.9761/JASSS3543>.
- Deveci H. ve Selanik-Ay, T. (2009). İlköğretim öğrencilerinin günlüklerine göre günlük yaşamda değerler. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 167-181.
- Ekiz, D. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayınları.
- Ekmen, M. ve Demir, M. K. (2019). Hayat bilgisi öğretim programı kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Jass Studies- The Journal of Academic Social Science Studies*, 77, 35-57. <https://doi.org/10.29228/JASSS.39581>
- Eksili, N. ve Antalyalı, Ö. L. (2017). Türkiye’de Y kuşağı özelliklerini belirlemeye yönelik bir çalışma: Okul yöneticileri üzerine bir araştırma. *Humanities Science (NWSAHS)*, 12(3), 90-111.
- Erbaş, A. A. ve Başkurt, İ. (2020). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi derslerinde kullandıkları değerler eğitimi yaklaşımları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 926-941. <https://doi.org/10.17679/inuefd.704600>
- Erbaş, A. A., ve Başkurt, İ. (2022). Hayat bilgisi dersindeki değerler eğitime ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(1), 159-185.
- Erdoğan, M. (2019). *X-Y-Z kuşakları ve siyasal katılımı rol oynayan faktörler*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.
- Ersoy, F. ve T. Şahin. (2012). Sosyal bilgiler ders kitaplarının değerler eğitimi yaklaşımları açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(2), 1535-1558.
- Fahyuni, E. F., & Bandoni, A. (2017). The use of value clarification technique-based- picture story media as an alternative media to value education in primary school. *Harmonia: Journal of Arts Research And Education*, 17(1), 68-74. <https://doi.org/10.15294/harmonia.v17i1.7469>
- Gözel, Ü. (2018). *Hayat bilgisi dersi öğretim programının değerler eğitimi açısından öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Gültekin, M. ve Çögenli, A. G. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi dersine ilişkin metaforik algıları. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 43(1), 1-18.
- Gümüş, M. ve Aykaç, N. (2012). Hayat bilgisi dersi öğretim programının değerlendirme ögesinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(40), 59-68.
- Gündoğan, A. (2020). İlkokul öğrencilerinin gözünden hayat bilgisi dersi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 31-53.
- Güney, C., Ocakcı, E., Kahraman, F., Gögce, K. ve Han, N. (2024). Hayat bilgisi dersinde infografiklere dayalı güvenli teknoloji kullanımı eğitimi ve etkililiği. *Trakya Eğitim Dergisi*, 14 (Özel Sayı), 276-291.
- Gür, Ç., Koçak, N., Şirin, N., Şafak, M. ve Demircan, A. (2015). İlköğretim öğretmenlerinin değerler eğitime ilişkin görüşleri ve karşılaştıkları güçlüklerin incelenmesi: Ankara örneği. *Asya Öğretim Dergisi*, 3(1), 78-91.
- Gürbüz, S. (2015). Kuşak farklılıkları: Mit mi, gerçek mi. *İş ve İnsan Dergisi*, 2(1), 39-57.
- Gürdoğan-Bayır, Ö., Çengelci-Köse, T., ve Deveci, H. (2016). Value education in elementary schools from the perspective of pre-service elementary teachers, *Journal of Kırşehir Education Faculty*, 17(3), 317-339.
- Güzel-Candan, D. ve Ergen, G. (2014). 3. sınıf hayat bilgisi ders kitaplarının temel evrensel değerleri içermesi bakımından incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 134-161.
- Hancock, D. R. ve Algonzine, B. (2006). *A practical guide for beginning researchers doing case sstudy research*. New York: Teachers College Press.
- Igel, C., ve Urquhart, V. (2012). Generation Z, meet cooperative learning: Properly implemented cooperative learning strategies can increase student engagement and achievement. *Middle School Journal*, 43(4), 16-21.
- İlhan, T. T. (2018). *Sosyal medya kullanımında gösteriş tüketimi eğiliminin X, Y ve Z kuşakları açısından değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- İnce, F. (2018). Z Kuşağının girişimcilik eğilimi: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32, 105-113.
- Jianrui, J. (2011). The Y factor: Managing the new generation of soldiers. *Journal of The Singapore Armed Forces*, 39(4), 53-59.
- Karabağ, G. (2009). Hayat bilgisi dersinin tarihçesi. B. Tay (Ed.), *Hayat bilgisi öğretimi içinde* (1-20). Ankara: Maya.
- Karabörk, T. (2020). *İlkokul 1. sınıf hayat bilgisi dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Karakoç-Öztürk, B. (2014). Türkçe öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik görüşleri: Nitel bir araştırma. *Journal of Research in Education and Teaching*, 3(4), 8-20.
- Karaman, P. (2019). Hayat bilgisi öğretim programındaki öğelerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *İğdir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (17), 347-368.

- Karaosmanoğlu, G. ve Adigüzel, Ö. (2021). An overview of the creative drama experience in the information technologies and software course from the students' perspective. *Journal of Qualitative Research in Education*, 26, 1-22. <https://doi.org/10.14689/enad.26.1>
- Karaosmanoğlu, G., Adigüzel, Ö. ve Özdemir-Şimşek, P. (2022). Understanding high school students' strategies for coping with cyberbullying through creative drama. *Education and Science*, 47(209), 207-237. <https://doi.org/10.15390/EB.2022.10368>
- Keskin, H. ve Kuru, G. (2018). The primary teachers' views about special days and weeks that are celebrated or commemorated in life sciences course. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 19(2), 226-239. <https://doi.org/10.17679/inuefd.342632>
- Kılıç, Z. ve Gültekin, M. (2015). Hayat bilgisi dersinde öğrencilerin yaşam becerilerinin geliştirilmesinde etkin öğrenme uygulamaları. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 261-281.
- Kurtdede-Fidan, N. (2017). Views of the classroom teachers about the contributions of certain days and weeks to value education. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(2), 287-312, <https://doi.org/10.14527/pegegog.2017.011>
- Kyles, D. (2005). Managing your multigenerational workforce. *Strategic Finance*, 87(6), 53-55.
- Lower, J. (2008). Brace yourself here comes generation Y. *Crit Care Nurse*, 28(5), 80-84.
- McCordle, M. ve Fell, A. (2020). *Understanding generation alpha*. Norwest: McCordle Research Pty.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage Publications.
- Metin, S. ve Kızıldağ, D. (2017). X ve Y kuşaklarının kariyer beklentilerinin farklılaşması: Otomotiv sektöründe bir araştırma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), 340-363
- Meydan, A. ve Bahçe, A. (2010). Hayat bilgisi öğretiminde değerlerin kazandırılma düzeylerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, (1), 20-37.
- Ocak, G. ve Beydoğan, H. Ö. (2005). İlköğretim okulları 3. sınıf hayat bilgisi dersi içerik standartlarının öğretmen görüşlerine göre bazı değişkenler açısından yeterlilik düzeyi (Standart Belirleme-Erzurum Örneği). *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 6(1), 109-135.
- Özkan, G. (2024). *Üçüncü sınıf hayat bilgisi dersinde belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerin sınıf öğretmenleri görüşleri ve ders kitabı bağlamında incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat.
- Öztürk, B. (2021). Türkiye'de kuşaklar arasındaki siyasi iletişim algılarının farkları; kültür ve liderlik perspektifinden bir değerlendirme. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 9(26), 331-346.
- Öztürk, T. ve Kalafatçı, Ö. (2016). İlkokul hayat bilgisi öğretim programının uygulanabilirliğinin öğretmen görüşlerin göre değerlendirilmesi. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 01-17.
- Peker, R. (2024). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde karşılaştıkları sorunlar. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(33), 182-200. <https://doi.org/10.52096/usbd.8.33.13>
- Reeves, T. C. ve Oh, E. (2008). Generational differences, J. M. Spector, M. D. Merrill, J. V. Merriënboer ve M. P. Driscoll (Ed.), In *Handbook of Research on Educational Communication and Technology* (p. 295-303). Athens: Georgia.
- Sağlam, M., Babayigit, Ö., Gökçe, A. ve Yılmaz, Ö. (2019). 2017 yılı hayat bilgisi dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12, 38-52.
- Sever, B. (2015). *İlkokul üçüncü sınıf hayat bilgisi programındaki değerlerin öğretmen ve veli görüşlerine göre incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Steinbronn, P. E. ve Merideth, E. M. (2008). Perceived utility of methods and instructional strategies used in online and face-to-face teaching environments. *Innovative High Education*, 32, 265-278.
- Stern, J. (2003). *Involving parents*. Bloomsbury Publishing
- Strauss, W. ve Howe, N. (1991) *Generations*. Quill, William Morrow.
- Taş, H. Y. ve Kaçar, S. (2019). X, Y ve Z kuşağı çalışanlarının yönetim tarzları ve bir işletme örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 643-675.
- Taş, H. Y., Demirdoğmez, M. ve Küçüköğlü, M. (2017). Geleceğimiz olan Z kuşağının çalışma hayatına muhtemel etkileri. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 1031-1048.
- Tay, B. (2017). Hayat bilgisi: Hayatın bilgisi. Tay, B. (Ed.), *Etkinlik örnekleriyle hayat bilgisi öğretimi içinde (1-42)*. Ankara: Pegem.
- Tay, B., Ocakçı, E. ve Çoban, E. (2024). Okuma-yazma öncesi hayat bilgisi öğretimi: Sınıf öğretmeni adaylarının değerlendirmeleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [PAUEFD]*, 61, 266-295. <https://doi.org/10.9779/pauefd.1352509>
- Toruntay, H. (2011). *Takım rolleri çalışması: X ve Y kuşağı üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Tunç-Şahin, C., Turan, S. ve Karadeniz, O. (2021). X, Y ve Z kuşaklarının eğitim, öğretmen, öğrenci algıları. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(43), 6295-6327. <https://doi.org/10.26466/opus.948789>

- Türköz, A. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde yararlandıkları öğretim materyalleri, strateji, yöntem ve tekniklerine ilişkin kullanma durumları ve görüşleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Uzunkol, E. (2014). *Hayat bilgisi öğretiminde uygulanan değerler eğitimi programının öğrencilerin özsaygı düzeyleri, sosyal problem çözme becerileri ve empati düzeylerine etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Uzunkol, E. ve Yel, S. (2016). Effect of value education program applied in life studies lesson on self-esteem, social problem-solving skills and empathy levels of students. *Education and Science*, 41(183), 267-292 <https://doi.org/10.15390/EB.2016.5550>
- Ünlü, G. ve Çiçek, H. (2019). Z kuşağının kariyer beklentileri: Lise öğrencileri üzerinde bir uygulama. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 447-458.
- Ütkür, N. (2018). Sınıf öğretmeni adayları hayat bilgisi derslerinin öğretimine yönelik neler düşünüyor?. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 189-203.
- Vajargah, K. F., Abolghasemi, M. & Sabzian, F. (2009). The place of life skills education in Iranian primary school curricula. *World Applied Science Journal*, 7(4), 432-439.
- Warnock, S. H., Boykin, N. J., & Tung, W. C. (2011). Assessment of the impact of smart board technology system use on student learning, satisfaction, and performance. *Journal of Research in Education*, 21(1), 1-20.
- Yaldız-Selbi, Y. (2019). *Hayat bilgisi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Mersin ili örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Yapıcı, M. ve Yapıcı, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının pedagojik formasyona ilişkin metaforları. *Turkish Studies*, 8(8), 1421-1429.
- Yaşaroğlu, C. (2018). Öğretim programlarında değerler: Hayat Bilgisi dersi örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(5), 725-733.
- Yeşil, S. ve Aslan, M. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi dersindeki sınıf içi öğretim uygulamaları. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 764-777.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, G. (2020). *İlkokul düzeyinde öğrencilere kazandırılması gerekli temel yaşam becerilerinin hayat bilgisi dersi bağlamında analizi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, G. (2021a). Sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi dersine yönelik görüşleri: Gazi Üniversitesi Örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10 (1), 568-589.
- Yıldırım, G. (2021b). Temel yaşam becerileri hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşleri: Bilgi, ihtiyaç ve öncelikler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 1199-1222. <https://doi.org/10.37217/tebd.937637>
- Yıldız, A. (2013). Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin dönüşümü: İdealist öğretmenden sınava hazırlayıcı teknisyen öğretmene. *Eleştirel Pedagoji Dergisi*, 5(27), 43-50.
- Yurtbakan, E. ve Altun, T. (2019). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi öğretimi tutumu ve uygulamaları ile karşılaştırılması. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 1160-1176.

Extended Abstract

Education is one of the most important factors in determining the development and progress levels of societies. One of the ultimate goals of primary education is to provide individuals with the basic knowledge, skills and values they need to adapt to social life through education (Aslan, 2007). In order to adapt to a constantly changing and developing world, it is very important to include courses in the education system that cover sections of individuals' lives in the classroom (Ütkür, 2018). Among the courses in this period, the Life Sciences course has a special importance in preparing students for life by acquiring basic skills (Batmaz, 2022b). Generations are communities that are born and live in a certain period of time, are affected by similar socio-economic situations, and have common expectations and value judgments (Taş et al., 2017). Generation groups, which emerge as a result of social interaction, develop a common idea, consciousness, experience and worldview towards certain events and facts (Gürbüz, 2015). Along with technological developments, the characteristics of the period cause changes in learning environments in terms of learners and teachers (Tunç-Şahin et al., 2021). Thus, how the Life Science course, which is an important course in preparing students for life at the basic education level and providing them with basic skills, is expressed by teachers of different generations, how the learning-teaching processes are carried out, what the problems they encounter and their suggestions are, has attracted the attention of researchers.

Method

This study, a case study design, one of the qualitative research methods, was used. A case study provides rich descriptive information about the situation being investigated, while being fed by deep and diverse sources of information. At the same time, the opinions, explanations of the participants, and information obtained from other data sources are evaluated and a decision is made about the situation being studied (Hancock & Algozzine, 2006). In this study, a case study was used to examine how the Life Science course was expressed by the X, Y, and Z generation primary school teachers, how the learning-teaching processes were carried out, and what the problems they encountered and their suggestions were. The study group of the study consisted of 30 primary school teachers working in Yozgat. The appropriate sampling technique was used to determine the participants of the study. A semi-structured interview form prepared by the researchers was used as the data collection tool in the study. The literature on the research topic (Bastık & Şimşek, 2022; Baysal et al., 2017; Gümüş & Aykaç, 2012; Karaman, 2019; Meydan & Bahçe, 2010; Batmaz, 2022a; Öztürk & Kalafatçı, 2016) was scanned and then the interview questions were prepared. Expert opinions (two faculty members, three expert teachers) were received regarding the questions in the prepared semi-structured interview form and necessary corrections were made in line with the expert opinions. The interviews conducted by phone and face-to-face in line with the questions in the finalized form lasted an average of 10-15 minutes.

Conclusion, Discussion and Recommendations

It was concluded that the views of the class teachers of generations X, Y, and Z on the Life Science course are life itself, preparation for life, acquiring daily life skills, transferring experiences, nutrition, and cleanliness. It was observed that the views of teachers from generations X and Y on the Life Science course are higher than those of teachers from generation Z. In Batmaz's (2022a) study, teachers stated that the Life Science course prepares students for life, helps them adapt to society, provides information about daily life, and emphasizes basic skills and values. The results of the studies in the literature (Bektaş, 2009; Kılıç & Gültekin, 2015; Gündoğan, 2020; Gültekin & Gündoğan-Çögenli, 2014; Karabağ, 2009; Tay, 2017) also support this finding of the study.

It has been concluded that the X, Y, Z generation primary school teachers use the methods or techniques of narration, role-play, case study, question-answer, trip-observation, demonstration and brainstorming in teaching the Life Sciences course. It has been concluded that the Z generation teachers use fewer different methods/techniques in teaching the Life Sciences course compared to the X and Y generation teachers. It is seen that the results of the studies conducted in the literature (Aykaç, 2011; Avcı, 2021; Tay et al., 2024; Türköz, 2018; Yeşil & Aslan, 2020; Yurtbakan & Altun, 2019) are similar to these results of the research.

It has been concluded that the X, Y, Z generation primary school teachers use smart boards, educational platforms, videos and animations, educational online content and Web 2.0 tools in teaching the Life Sciences course. It has been observed that all the X, Y, Z generation teachers use the same type of technological tools and equipment in teaching the Life Sciences course. It has been observed that primary school teachers and primary school teacher candidates use technological tools frequently, and it has been concluded that the smart board ranks first among these tools (Güney et al., 2024; Yeşil & Aslan, 2020).